

liggende Lovforslag skal Formanden vælges af Ministeriet, og der skal gives ham en Instruks med Hensyn til hans Virksomhed; han vil derfor altid være den, der føler Ansvaret for, at der handles i Overensstemmelse med den vedtagne Lov og den af Ministeriet givne Instruks, hvorefter Statens Tarv bliver varetaget. Dertil er at føje, at i de Bestemmelser, som gives vedkommende, staar der — og det vil formentlig ogsaa komme til at staa i de nye Bestemmelser —, at ingen Sag kan vedtages eller gennemføres, uden at 2 er til Stede og deriblandt Formanden, d. v. s., de to Kommissionsmedlemmer vil ikke paa egen Haand kunne gennemføre nogen Sag mod Formandens Villie, og Formanden staar jo i særlig Grad til Ansvar overfor Staten. Jeg mener altsaa, at man der ikke burde være saa hensynsfuld, som det skal være, at sige, at 3 Mand skal rejse fra de store Amter, som vi har i Jylland, hen for at vælge disse to Medlemmer. Jeg vilde have foretrukket, at man var blevet staaende ved den første Bestemmelse, at Amsraadene foretog disse Valg, Amsraadene, som kender dygtige og ansete Mænd omkring i Amterne, og som let vil kunne blive enige om Valget. Som jeg sagde før, er det ingen stor Opgave og frem for alt ingen stor Indtægt, der gives for denne Virksomhed. De Herrer vil se, at Kommissionens Medlemmer ifølge Lovforslaget ligesom hidtil oppebærer 6 Kr. i Dagpenge og halvanden Krone pr. Mil, man skal rejse, saa det skal man ikke være lysten at trage efter. Dette med Hensyn til § 1, hvor jeg synes, man kunde være gaaet lempeligere frem, end man er.

Med Hensyn til § 2 er jeg ogsaa enig med den ærede foregaaende Taler i, at det er en Foringelse af Paragraffen, naar der i Lovforslaget er sat: „eller som er eller har været Bruger af en Ejendom af den i denne Lov omhandlede Størrelse“. Det er vist ingen Forbedring; det tror jeg i hvert Fald ikke. Man siger, at der aabnes Adgang for Byarbejdere. Jeg tror ikke, det er lokkende for Byarbejdere under disse Forhold at komme ud paa Landet, og jeg tror ikke, Landet er godt tjent med at faa dem. Jeg havde hellere set, at man var blevet ved det oprindelige Lovforslag, som var fremsat af Ministeriet, og hvis der skal foretages nogen Ændring, vil jeg tillade mig at tilraade, at man lader dette falde ud. Efter § 3 gives der let nok Adgang for dem, der er knyttede til Byarbejdet, naar de ikke har

været der alt for længe, til at tage tilbage til Landet, og i Forhold som disse vil Kommissionerne altid kunne skønne over, om vedkommende er kvalificerede til at tage tilbage til Landet eller har bedst af at blive, hvor de er; thi har de, som den ærede foregaaende Taler sagde, opholdt sig i lang Tid paa Købstadens Grund, tror jeg ikke, de er godt tjente med at skulle ud paa Landet under disse Forhold, det er jeg ganske enig med den ærede foregaaende Taler i.

Med Hensyn til § 3 er der kun foretaget en ganske lille Ændring, idet „18de Aar“ er forandret til „16de Aar“; det nævnedes den ærede foregaaende Taler ogsaa, saa det skal jeg ikke fordybe mig i. Jeg tror ikke, det er nogen Forbedring, men der er ikke meget at sige dertil; om de skal have ernæret sig ved Landarbejde fra deres 18de til 22de Aar eller fra deres 16de til 20de Aar, mener jeg ikke spiller nogen synderlig Rolle.

Med Hensyn til § 7, hvor Laaneværdien, som nu er 6,500 Kr., foreslaas at til 8,000 Kr., stigende til 10,000 Kr., maa jeg sige, at derimod er der ikke meget at indvende, da Tidsforholdene kræver det. Ejendomspriserne og Udgifterne ved Bygninger og Besætnings Anskaffelse er jo steget saa stærkt, at det kan være ganske naturligt at forhøje Laaneværdien dertil, men jeg havde dog hellere set, at man havde holdt sig til Landbokommissionens Forslag, som lyder paa 8,000 Kr., stigende til 9,000 Kr.; thi hvorledes træffes Afgørelsen af, hvor Jordpriserne er særlig høje; de kan være høje i den nordligste Del af Landet, de kan fremfor alt være det i den sydlige Del af Landet, jeg kender Eksempler paa, at man i den nordlige Del af Landet har solgt Jord op til 1,000 Kr. pr. Td. Land, og jeg kender Egne, hvor man har solgt til langt lavere Pris, saa man kan sige, at den høje Pris kan forekomme overalt, og aabner man for stærkt Adgang dertil, er der Fare for, at man siger, at Jordpriserne er særlig høje over det ganske Land. Jeg mindes, at man i den nordlige Del af Landet paa et enkelt Sted for nogle Aar siden vilde hævde, at Jordpriserne var særlig høje, men det daværende Ministerium vilde ikke godkende, at der var særlig høje Priser paa dette Sted i Landet; jeg er sikker paa, at der kan findes Steder deroppe, hvor der er lige saa høje Priser som andre Steder. Det vilde, som sagt, have glædet mig mere, om man var blevet staaende ved 8,000 til 9,000 Kr. i Stedet for 8,000 til 10,000 Kr., thi jeg